

Α΄ ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Το κοινοτικό συμβούλιο της Αβαρίτσας με έγγραφο του το 1914 προς το Υπουργείο των Εσωτερικών αξίωσε ν' αποδοθεί στην κοινότητά τους το όνομα της αρχαίας πόλης Μελιτείας γιατί όχι μόνο το όνομα αυτό έφεραν ο καταργηθείς δήμος Μελιταιάς, που πρωτεύουσά του ήταν η Αβαρίτσα, αλλά πρό πάντων γιατί ήταν σωστή η ονομασία του δήμου και η πόλη Μελίτεια ή Μελίταια - Μελιταία βρισκόταν κοντά στην Αβαρίτσα, όπως δείχνει η πολύ γνωστή επιγραφή της διαιτησίας για τα όρια της χώρας των Μελιταιέων και Πήρέων, που βρέθηκε πάνω σε τετράγωνο μάρμαρο, που στηρίζει την Αγία Τράπεζα της εκκλησίας του μοναστηρίου της Αγίας Τριάδας, που είναι κοντά στην Αβαρίτσα και είναι χτισμένο στα ερείπια αρχαίου ναού.

Η αρχαία πόλη Μελίτεια βρισκόταν ανατολικά της Θαυμακού (αρχαίο όνομα του Δομοκού), απέχοντας απ' αυτήν περίπου 10 χιλιόμετρα. Η σημερινή Αβαρίτσα, που τώρα λέγεται Μελιταία, συνδέεται με αμαξιτό δρόμο με την πόλη του Δομοκού, αλλά και από τη διακλάδωση της εθνικής οδού Λαμίας-Δομοκού στο 22 χιλιόμετρο.

Κοντά στην Αβαρίτσα σ' ένα λόφο όχι μακριά από το χωριό υπάρχει, όπως είπαμε, ανάμεσα από πολύ πυκνά δέντρα το μικρό μοναστήρι της Αγίας Τριάδας που έμεναν παλιότερα εκεί δύο μόνο μοναχοί γύρω απ' αυτό υπάρχουν ερείπια αρχαίων ελληνικών τειχών, τα οποία, παρ' όλο που έχουν σκεπαστεί από θάμνους, μπορεί κανείς να τα δει σ' όλη τους την έκταση, που είναι σημαντική. Η έκταση τους αυτή αρχίζει από το λόφο της Αγίας Τριάδας, φτάνει μέχρι το χωριό και συνεχίζεται ακόμη χαμηλότερα μέχρις εκεί που αρχίζει μια όμορφη κοιλάδα. Τα τείχη αυτά περιτριγύριζαν την αρχαία πόλη Μελιταία και ήταν χτισμένα με μεγάλους ογκόλιθους κι από τ' αρχαία ακόμη χρόνια διηγούνται πως τα κατασκεύασαν οι Κύκλωπες* τάλεσαν Κυκλώπεια τείχη.

Στην είσοδο της εκκλησίας του μοναστηριού υπάρχει επιτύμ-

βια (νεκρική) πλάκα, που έχει την επιγραφή ΜΕΛΙΤΑΙΑ ΔΑΜΟΦΕΙ- ΔΗ. Διατηρούνται ακόμη στην αυλή οι σπόνδυλοι από δύο κολώνες και πέντε πέτρινα υπόβαθρα από αγάλματα και ανάγλυφο αρίστης τέχνης εντοιχισμένο σε μια από τις γωνίες της εκκλησίας, που παριστάνει άνδρα και γυναίκα. Στο τετράγωνο μάρμαρο, όπου στηρίζεται η Αγία Τράπεζα, διακρίνεται μια άλλη επιγραφή σημαντική που ανήκει στους λίγο πριν το 200 π.χ. χρόνους και μελετήθηκε από το Ραγκαβή. Αντίγραφό της υπάρχει και στους Δελφούς. Στην επιγραφή αυτή αναγράφεται, όπως είπαμε παραπάνω η απόφαση της Αιτωλικής συμμαχίας, στην οποία ανήκε η Μελιταία, όπως θα δούμε παρακάτω, σχετικά με κάποια διαφορά ανάμεσα στους κατοίκους της Μελιταίας και τους Πηρεούς, που συνδρέυαν μ' αυτούς και καθορίζονται τα όρια των δύο αυτών πόλεων και ακόμη το ποσό, που όφειλαν να πληρώνουν οι κάτοικοι της Μελιταίας στους φτωχούς τους γείτονες για τις δημόσιες εκδηλώσεις τους. Ο Ραγκαβής, κάνοντας εκτεταμένη γεωγραφική ανάλυση της επιγραφής, καθώς δεν εγνώριζε την περιοχή και τη θέση των ερειπίων, που περισώθηκαν, κάνει λάθος μαζί με τον περιηγητή LEAKE, που αποδίδει τα ερείπια, που είναι κοντά στην Αραβίτσα, στη φτωχή κι ασήμαντη Πηρέα, ενώ ξεκάθαρα ο 31 στίχος της επιγραφής λέει ότι αυτή ανήκει στη Μελιταία. Ο LEAKE ταυτίζει τη Μελιταία με τα ερείπια αρχαίου τείχους, που είναι πάνω σε ψηλό λόφο, στην αριστερή όχθη του Ενιπέα ποταμού. Στο κάτω μέρος αυτού του λόφου είναι, λέει, το χωριό Κιζλάρ.

Αλλά και χωρίς αυτή την επιγραφική μαρτυρία θάταν λανθασμένο ν' αποδώσει κανείς στην άσημη Πηρέα τα σημαντικά ερείπια, που υπάρχουν κοντά στην περιοχή Αβαρίτσας - Μελιταίας, Πιο κοντά στην πραγματικότητα τοποθετεί ο USSIG τη φθιωτική πόλη Μελιταία, η οποία τόσο συχνά μνημονεύεται από αρχαίους συγγραφείς.

Κοντά λοιπόν στην Αβαρίτσα στα νοτιοανατολικά υπάρχουν ερείπια της σημαντικής αρχαίας Μελιταίας, πόλης των Αχαιών φθιωτών' ο ποταμός, που περνά κοντά σ' αυτά και λέγεται Νεοχωρίτικος, είναι ο Ενιπεύς. Η αρχαία πόλη λεγόταν κατά τα νεώτερα χρόνια Μελιταία, αλλά παλιότερα Μελίτεια κ' οι κάτοι-

κοί της Μελιταιείς ή Μελιτείς. Απέιχε 10'στάδια (περίπου 1900 μ.) από την παλαιότατη πόλη Ελλάδα. Ιδρυτής της Μελιταίας έλεγαν πως ήταν ο γιός του Δία Μελιτεύς. Ακόμη πιδ παλιά η Μελιταία λεγόταν Πύρρα, από το όνομα της γυναίκας του Δευκαλίωνα, που υπήρξε άρχοντας της Φθιώτιδας και της Θεσσαλίας.

Ο Δικαίαρχος στα "Φωκικά" του αναφέρει τη Μελίτεια, ο Φίλωνας γράφει "Μελιταία πόλις της Θεσσαλίας" και ο Θεόπομπος την ονομάζει Μελίτεια. Οι τύραννοι των Φερρών λέγονταν και Μελιταιείς και ήταν τα πολύ παλιά χρόνια φίλοι των Μελιταιέων. Ο Σκύλαξ, ο Πτολεμαίος και ο Πλίντος αποκαλούσαν την Μελιταία λανθασμένα Μελίταρα.

Στην αγορά της Μελιταίας έδειχναν τον τάφο του Έλληνα, γιου του Δευκαλίωνα και της Πύρρας. Η Μελιταία ή Πύρρα, σύμφωνα με την παράδοση, έγινε στην αρχή από κατοίκους της πόλης Ελλάδας.

Η Πηρέα βρίσκονταν πιθανότατα στους πρόποδες του λόφου της Αβαρίτσας - Μελιταίας μέσα στην ιδιαίτερα εύφορη και ωραία κοιλάδα του ποταμού Ενιπέα. Μερικοί έγραψαν πως ήταν ατείχιστη και πως κανένα ερείπιο απ' αυτή δεν βρίσκεται σήμερα. Είναι όμως λάθος ότι δεν υπάρχουν ερείπια, γιατί τέτοια υπάρχουν κοντά στη Φυλιαδώνα, (Χιλιαδού) όπου τοποθετείται η Πηρέα (θέση Μάρμαρα).

Στα αρχαία χρόνια το μικρό ποταμάκι, που είναι κοντά στην Αβαρίτσα - Μελιταία, λεγόταν Ακμεύς, ανάμεσα στη Μελιταία και την Πηρέα, πόλεων της Αχαΐας Φθιώτιδας. Αυτό χυνόταν, σύμφωνα με την παραπάνω επιγραφή, στον Ευρωπό ποταμό, που χύνεται με τη σειρά του στον Ελιπέα ή Ενιπέα (σημερινό Τοα-ναρλή), που εκβάλλει στον Πηνειό.

Όπως είδαμε λοιπόν η αρχαία Μελιταία ήταν σημαντική πόλη των Αχαιών Φθιωτών. Η χώρα τους αρχικά λέγονταν απλά Αχαΐα ή Αχαιίς, όπως την λέγει ο αρχαίος γεωγράφος Στράβων. Στο Αχαιίς προστέθηκε αργότερα η λέξη Φθιώτις η χώρα αυτή υπήρξε η κοιτίδα της φυλής των Αχαιών. Από τους κατοίκους της ορεινής αυτής χώρας έγινε η Αχαΐα της Πελοποννήσου. Άλλοι κάτοικοί της ήλθαν σε πολλά νησιά του Αιγαίου κι άλλοι πήγαν στη Μικρά Ασία, στον Εύξεινο Πόντο, στην Κολχίδα,

στην Κασπία θάλασσα, σε πολλά μέρη της Συρίας, Παλαιστίνης και Αιγύπτου.

Στην Αχαΐα Φθιώτιδα έλεγαν οι μύθοι πως έγινε η πλάση του ανθρώπου με το Δευκαλίωνα από εδώ ξεκίνησαν οι πρώτες μεγάλες εξερευνητικές θαλάσσιες αποστολές των Ελλήνων με το Φρίξο από την 'Αλο. Τα ίχνη του ύστερ' από λίγο ακολουθησεν ο Ιάσων, που ήταν αρχηγός της Αργοναυτικής εκστρατείας. Είναι γνωστό πως ο Ιάσων καταγόταν από τη γειτονική πόλη Ιωλκό. Τις λαϊκές αυτές παραδόσεις τις βεβαιώνουν υπόλοιπα νεολιθικών συνοικισμών, που βρέθηκαν κ' ερευνήθηκαν στην Αχαΐα Φθιώτιδα από αρχαιολόγους. Υπάρχουν όμως εδώ πάρα πολλές άριστες νεολιθικές ακροπόλεις ανεξερεύνητες, καθώς και ακροπόλεις της εποχής του χαλκού, όπως έγραψεν ο αρχαιολόγος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Απόστολος Αρβανιτόπουλος.

Η πιο μεγάλη ακμή της Φθιώτιδας παρουσιάζεται με τον Αχιλλέα, που τ' ονομά του συγγενεύει πιθανότατα με τη λέξη Αχαιός. Την εποχή αυτή οι Αχαιοί έγιναν κύριοι σ' όλη τη Θεσσαλία, σε μέρος της Ηπείρου και της Στερεάς Ελλάδας ως στις Θερμοπύλες κ' είχαν με κάποια αυτονομία και σχεδόν υπηκόους τους γύρω λαούς. Ειδικώτερα όμως την Αχαΐα αυτή με την κοντινή Φθία και την ορεινή Δολοπία είχε στην κατοχή του το βασίλειο του Αχιλλέα, όπου ζούσαν τρεις διακεκριμένες φυλές, οι Μυρμιδόνες, οι Έλληνες και οι Αχαιοί. Απ' αυτές τις φυλές οι πρώτοι χάθηκαν πολύ νωρίς, οι δεύτεροι ξετοπίστηκαν όλως διόλου με την εισβολή των Θεσσαλών, παράμειναν όμως οι τρίτοι, δηλαδή οι Αχαιοί, γύρω στο βουνό Όθρυ στα πιά στενά μέρη σαν υπήκοοι των Θεσσαλών, γιατί η πολιτική μεταρρύθμιση του Θεσσαλού στρατηγού Αλεύα έκαμε την πεδινή και εύφορη χώρα της Αχαΐας (στη σημερινή επαρχία Φαρσάλου) ειδική τετράδα των κυρίαρχων Θεσσαλών με το όνομα της Φθιώτιδας. Γι αυτό το λόγο στους νεώτερους έγινε σύγχυση της Φθιώτιδας αυτής με την Αχαΐα Φθιώτιδα, ενώ είναι πολύ διαφορετική η μια από την άλλη, γιατί η μια ήταν κυρίαρχη τετραρχία, η Φθιώτιδα, με νέους κατοίκους, τους Θεσσαλούς, που είχαν δούλους αυτούς που παραμένανε από τους παλιούς κατοίκους με το όνομα πενέστες (πολύ φτωχοί), η δε Αχαΐα Φθιώτιδα ήταν αυτόνομη σαν υπήκοος φορολο-

γούμνη με την παροχή στρατού και χρημάτων (φόρος Σκόπα). Η χώρα αυτή είχε τους παλιούς της κατοίκους χωρίς ανάμειξη με καινουριους.

Από την ορεινή αυτή πανάρχαια κοιτίδα των Ελλήνων χώρα την Αχαΐα Φθιώτιδα, με τις προς βορρά και δυσμάς πεδιάδες τη σημερινή πεδιάδα των Φαρσάλων και τη σημερινή πεδιάδα της Λαμίας, που ανήκε στο βασίλειο του Αχιλλέα, προέρχονται οι Μυρμιδόνες, οι Έλληνες και οι Αχαιοί, που με τον αρχηγό τους τον Αχιλλέα, εκστρατεύσανε εναντίον της Τροίας (Ομήρου Ιλιάδα Β 684).

Οι Αχαιοί αυτοί στον 6 και 5 π.Χ. αιώνα ήταν εντελώς αυτόνομοι, σε κάποιο τουλάχιστο διάστημα, όπως μας λέει ο πατέρας της Ιστορίας Ηρόδοτος (Ζ' 132). Στους περσικούς πολέμους έδωκαν όπως και οι Θεσσαλοί γήν και ύδωρ, σημάδια δηλαδή υποταγής. Στην αρχή ελληνικός στόλος και στρατός πήγε και αποβιβάστηκε στην κοντινή πόλη Άλο και έπειτα προχώρησε δια μέσου της Θεσσαλίας και κατάλαβε τα στενά των Τεμπών (Ηροδότου Ζ' 132). Όταν οι Έλληνες αποχώρησαν από τα στενά αυτά της Θεσσαλικής γής, που οι κάτοικοι της είχαν δηλώσει υποταγή, ο Ξέρξης εισέβαλε στη χώρα των Μαλιέων (Ηροδότου Ζ 196).

Κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο ανάμεσα από την Αχαΐα Φθιώτιδα, που ήταν υπήκοος των Θεσσαλών (Θουκυδίδου Β' 101, Δ' 78, Η' 37), πέρασε ο στρατηγός των Λακεδαιμονίων Βρασίδης. Όταν έφτασε στην Ηράκλεια της Τραχίνας, (Μουσταφάμπεη) όπως γράφει ο Θουκυδίδης (Δ' 78), έστειλε απεσταλμένους στη Φάρσαλο, σε κείνους που του φέρονταν φιλικά, ζητώντας να του εξασφαλίσουν τη διαμονή και τη συντήρηση και του ίδιου και του εκ 1700 οπλιτών στρατού του.

Στην πόλη Μελιτία (έτσι τη γράφει ο Θουκυδίδης) ήρθαν και συνάντησαν το Βρασίδα οι φίλοι του από τα Φάρσαλα, ο Πάναιρος ο Λύρος, ο Ιππολοχίδης, ο Τορύλαος και ο Στρόφακος, ο οποίος ήταν πρόξενος των Χαλκιδέων. Με τη βοήθεια τους ως οδηγών προχωρούσε. Τον οδηγούσαν κι άλλοι από τους Θεσσαλούς κι από τη Λάρισα ο Νικονίδης, που ήτανε φίλος του Περδίκκα, βασιλιά της Μακεδονίας.

Την ίδια μέρα που ξεκίνησε από τη Μελιτία έφτασε στη Φαρσαλο κι εστρατοπέδευσε κοντά στον Απιδανό ποταμό. Από εκεί πήγε προς το Φάκιο και από εκεί στην Περαιβία. Απ αυτό το χρονικό σημείο και μετά οι οδηγοί από τη μιά μεριά των Θεσσαλών επέστρεψαν, από την άλλη αυτοί που ήταν υπήκοοι των Θεσσαλών (φυσικά και οι Μελιταιείς) τον εγκατεστησαν στο Δίον, που ανήκε στο βασίλειο του Περδίκκα και που ήταν μια μικρή πόλη κοντά στους πρόποδες του Ολύμπου από τη μεριά της Θεσσαλίας.

Ανάμεσα από την Μελιταία της Αχαΐας Φθιώτιδας πέρασε το 394 π.Χ. άλλος Λακεδαιμόνιος, ο Αγησίλαος, αφού ανακλήθηκε από την εκστρατεία του στη Μικρά Ασία, όπως γράφει ο Ξενοφών στα Ελληνικά του (Δ' 3,9).

Οι κάτοικοι της Αχαΐας Φθιώτιδας έπαθαν κολόβωση της χώρας τους από τους Μαλιείς το 413-412 π.Χ. κι άλλη πάλι κολόβωση από το βασιλιά Φίλιππο το Β΄ της Μακεδονίας κατά το 342 π.Χ.. Από το 339 π.Χ. υπήρξαν αυτόνομοι. Έλαβαν μέρος στο Λαμιακό πόλεμο, που έγινε το 323/2 π.Χ. στην περιοχή της Θεσσαλίας και της Φθιώτιδας ανάμεσα στους Μακεδόνες με αρχηγό τον Αντίπατρο και τις ελληνικές πόλεις με αρχηγό τον Αθηναίο στρατηγό Λεωσθένη. Ο πόλεμος αυτός πήρε το όνομα Λαμιακός λόγω της μακρόχρονης πολιορκίας της Λαμίας. Νικητές ήταν οι Μακεδόνες με τη μάχη της Κρανώνας. Ο ιστορικός Διόδωρος ο Σικελιώτης λέγει ότι κατά τη διάρκεια του Λαμιακού πολέμου οι σύμμαχοι άφησαν τις αποσκευές τους στη Μελιταία, καθώς προχωρούσαν εναντίον του Λεοννάτου. Στη Μελιταία νικήθηκε ο στρατηγός αυτός από τον Αθηναίο Αντίφιλο σε ιππομαχία το 323 π.Χ..

Κατά το 279 π.Χ. υπέστησαν την επιδρομή των Γαλατών. Έπειτα τάχτηκαν το 240 π.Χ. με τους Αιτωλούς και επολέμησαν με πείσμα μαζί τους εναντίον του Φιλίππου του Ε΄, βασιλιά της Μακεδονίας. Από τότε αποτελούσαν τμήμα της Αιτωλικής συμπολιτείας μέχρι του 196 π.Χ. όταν ανακηρύχθηκαν ελεύθεροι.

Ο ιστορικός Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης στο Ε΄(63) βιβλίο των Ιστοριών του λέγει ότι ο Φίλιππος ο 5ος βασιλιάς της Μακεδονίας σχεδιάζοντας να καταλάβει τη γη της Φθιώτιδας

και να αφαιρέσει τη Μελιταία από τους Αιτωλούς, θεώρησε πιο σκόπιμο να καταλάβει πρώτα την οχυρωμένη Μελιταία το 217 π.Χ. και αφού ήρθε από τα χαράματα έβαλε σκαλοπάτια "βραχείας αναρριχήσεως" πάνω στο τείχος, μα επειδή αυτά δεν έφταναν στο ύψος του τείχους, δεν μπόρεσε να καταφέρει τίποτε και υποχώρησε άπρακτος. Την τέχνη του εξοπλισμού των ανδρών του Φιλίππου του Ε΄ και όσον αφορά την εκλογή, αλλά και την κατανομή τους, την παρέδωσαν στον Εχεκράτη το Θεσσαλό και στο Φοξίδα το Μελιταιέα και συγχρόνως αυτοί στον Ευρύλοχο από τη Νάγνησία και στο Σωκράτη από τη Βοιωτία. Ο Φοξίδας από τη Μελιταία έδρασε ιδιαίτερα σαν στρατηγός στην Αίγυπτο και ονομάζεται "ο Αχαιός Φοξίδας".

Οι κάτοικοι της Αχαΐας Φθιώτιδας, όταν έληξεν η συμμαχία τους με την Αιτωλική συμπολιτεία, προσαρτήθηκαν στην Θεσσαλία και έχασαν το έστω και ψιλό "κοινόν Αχαιών" που διατήρησαν αυτεξούσιο κάποιο διάστημα από το 193-150 π.Χ. Από τότε τους ονόμαζαν Θεσσαλούς με τον κοινό στρατηγό τους αν και για μερικά χρόνια (130 και 129 π.Χ.) παρουσιάζονται να στέλνουν ιερομνήμονες στους Δελφούς. Από το 30π.Χ. παύουν στην ιστορία οι Αχαιοί αυτοί να παρουσιάζονται σαν αυτεξούσιοι* είναι καθαρά πιά Θεσσαλοί. Ας σημειωθεί ότι διακρίνονται στη μέχρι τώρα ιστορία τους οι Αχαιοί αυτοί ως "Αχαιοί Φθιώτες".

Κατά τη ρωμαϊκή κατάκτηση ο Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας (138-73 π.Χ.) συνέδεσε το όνομά του με τη Μελιταία με το εξής επεισόδιο: Ο δημοκρατικός ύπατος Λεύκιος Ουαλέριος Φλάκκος με 2 λεγεώνες αφού αποβιβάστηκε στην Ήπειρο, άρχισε ο ίδιος να αναλαμβάνει την ευθύνη του πολέμου εναντίον του Μιθριδάτη. Και πριν απ' αυτό ανάλαβε ν' αφαιρέσει το στρατό του νικητή της Χαιρώνειας, που προγράφηκε στη Ρώμη. Όταν λοιπόν ο Φλάκκος φάνηκε στη Θεσσαλία, όρμησε κι ο Σύλλας με καιύθυνη αυτή τη χώρα και κοντά στην πόλη Μελιταία και τα δυο ρωμαϊκά στρατεύματα ήρθαν πολύ κοντά το ένα στο άλλο, μα δεν έγινε σύγκρουση ανάμεσά τους. Και τα δυο απόφυγαν τη σύγκρουση. Και ο μόν Φλάκκος κατευθύνθηκε προς το βορρά, ο δε Σύλλας προς την Αθήνα.

Σε μια επιγραφή, που βρέθηκε στην αρχαία πόλη Ναρθάκιο (150-146 π.Χ.) κοντά στο ομώνυμο βουνό, προς νότον των Φαρσάλων, μαθαίνουμε ότι η πόλη Ναρθάκιο είχε 3 άρχοντες, που έγιναν γνωστοί σ' αυτήν μαζί με το στρατηγό των Θεσσαλών, και ότι η πόλη αυτή ήλθε σε έντονη διαφωνία σχετικά με τα όριά της προς τη γειτονική πόλη Μελιταία. Τη διαφωνία διέλυσε ο Ρωμαίος στρατηγός Γάϊος Οστίλιος Μαγκίνας, σύμφωνα με το δόγμα της Συγκλήτου των Ρωμαίων και σύμφωνα με τους νόμους του Κοίντου Φλαμινίου.

Την εποχή της τουρκοκρατίας ο φλογερός πατριώτης Διονύσιος, Επίσκοπος Τρίεκκης της Θεσσαλίας, μπήκε επι κεφαλής επαναστατική κίνησης εναντίον των Τούρκων (1612). Απέτυχε η επανάσταση του προδόθηκε και ο Διονύσιος με το παρατσούκλι Σκυλοσοφος εγδάρθηκε στα Γιάνναινα, το δέρμα του στάβηκε στην Κωνσταντινούπολη. Στο κίνημά του υποκινήθηκε πιδό πολύ από τους Μελιταιέους, όπως λέγει μια ενετική έκθεση του 1616, σύμφωνα με όσα έγγραψε ο ιστοριοδίφης Κωνστ. Σάθας στο βιβλίο του "Τουρκοκρατούμένη Ελλάς" (σελ.210).

Τα αρχαία νομίσματα, που βρέθηκαν στην περιοχή της Αχαΐας Φθιώτιδας, όπου η πόλη Μελιταία, έχουν κοπεί κατά τους αρχαιολόγους, ανάμεσα στο 302-286 π.Χ. και φέρνουν στη μια όψη παράσταση κεφαλής νύμφης και στην άλλη την επιγραφή ΑΧΑΙΩΝ και την εικόνα της θεάς Αθηνάς σε στάση έτοιμης να ορμήσει.

Τέλος στο τοίχο του ιερού ναού Αγίου Νικολάου της Αβαρίτσας - Μελιταίας, που βρίσκεται στην πλατεία του χωριού αυτού, στο πάνω μέρος του παραθύρου του ιερού, υπάρχει πλάκα πέτρινη εντοιχισμένη με σκαλιστή παράσταση. Προς το νοτιοδυτικό μέρος του χωριού και σε μικρή απόσταση απ' αυτό υπάρχουν λείψανα αρχαίου συνοικισμού στη θέση Αγία Παρασκευή, με φανερά ίχνη τοίχων οικοδομημάτων, που καταστράφηκαν από πυρκαϊά. Πάνω από τα πίσω σπίτια του χωριού υπάρχει μια βρύση, που λέγεται "του Ραμαντάνη", αρματολού και κλέφτη την εποχή της τουρκοκρατίας.

Στη Μελιταία υπάρχει μαρμάρινη βάση, στην οποία στηρίζεται η Αγία Τράπεζα του Μοναστηριού "Αγία Τριάδα" Αβαρίτσας, και είναι ψήφισμα που καθορίζει τα σύνορα και τις σχέσεις ανάμεσα στους Μελιταιείς και τους Πηρέους. Τη μαρμάρινη αυτή βάση, που εξακολουθεί να βρίσκεται και σήμερα, αναφέρει ο Γερμανός Αρχαιολόγος HILLER στις INSCRIPTIONES GRAECAE, ΤΟΜ ΙΧ, τεύχος 2ον, αριθμ. επιγραφ. 205, σελ. 52, το έτος 1905. Ανάγεται στη χρονική περίοδο μεταξύ 213 - 209 π.Χ. που έχει ως εξής:

"ΜΕΛΙΤΑΙΕΟΙΣ ΚΑΙ ΠΗΡΕΟΙΣ ΕΚΡΙΝΑΝ ΟΙ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΙΤΩ-
 [ΛΩΝ ΑΙΡΕΘΕΝ-
 ΤΕΣ ΔΙΚΑΣΤΑΙ ΔΩΡΙΜΑΧΟΣ ΠΟΛΕΜΑΙΟΣ ΑΡΓΕΙΟΣ ΚΑΛΥ-
 [ΔΩΝΙΟΙ ΑΥΤΩΝ
 ΕΠΙΧΩΡΗΣΑΝΤΩΝ ΕΞ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΟΡΙΑ ΜΕΝ ΕΙΜΕΝ ΤΑΣ ΧΩ-
 [ΡΑΣ ΜΕΛΙΤΑΙΕ-
 ΟΙΣ ΚΑΙ ΠΗΡΕΟΙΣ, ΩΣ Ο ΑΚΜΕΥΣ ΕΜΒΑΛΛΕΙ ΕΝ ΤΟΝ
 [ΕΥΡΩΠΟΝ, ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ
 5 ΑΚΜΕΟΣ ΕΝ ΤΑΝ ΠΑΓΑΝ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ
 [ΓΑΛΛΙΟΥ ΕΝ ΤΑΝ ΚΟΛΩ-
 ΝΑΝ, ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΑΣ ΚΟΛΩΝΑΣ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΜΑΙΟΝ ΕΠΙ ΤΑ
 [ΕΥΡΥΝΙΑ, ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΩΝ
 [Ε/Υ-]
 ΡΥΝΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΚΡΩΝ, ΩΣ ΥΔΩΡ ΡΕΙ ΕΝ ΤΟΝ ΕΥΡΩ-
 [ΠΟΝ, ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩ-
 ΠΟΥ ΕΝ ΤΟΝ ΕΛΙΠΗ, ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΙΠΕΟΣ ΕΝ ΤΟ ΝΕΜΟΣ ΤΟ
 ΑΓΟΝ ΕΝ ΤΑΝ ΑΙΜΠΕΙ-
 ΛΟΝ, ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΜΠΕΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΚΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟ
 [ΥΠΑΤΟΝ, ΑΠΟ
 10 ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ ΕΝ ΤΟΝ ΚΕΡΚΙΝΗ, ΑΠΟ ΤΟΥ ΚΕΡΚΙΝΕΟΣ ΕΝ
 ΤΑΝ ΜΥΝΙΝ, ΑΠΟ ΤΑΣ ΜΥΝΙΟΣ ΕΝ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΟΝ ΤΟΥ
 [ΣΚΑΠΕΤΑΙΟΥ
 ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΟΥ ΕΝ ΤΑΝ ΣΥΜΒΟΛΑΝ, ΤΑΝ ΔΕ ΔΑΜΟ-
 [ΣΙΑΝ ΧΩ-

PAN TOYC TE CAPANΔAC KAI TAN ΦΙΛΙΑΔΟΝΑ ΜΗ
[ΑΠΟΔΟCΘΩΝ
ΜΕΛΙΤΑΙΕΙC ΩCΤΕ ΠΑΤΡΩΪΑΝ ΕΧΕΙΝ ΤΟΝ ΠΡΙΑΜΕΝΟΝ,
[ΠΟΛΙΤΕΥΟΝΤΩ[N]
15 ΠΗΡΕΩΝ ΜΕΤΑ ΜΕΛΙΤΑΙΕΩΝ, ΑΛΛΑ ΚΑΤ' ΑΝΠΑΛΟΝ
[ΜΙCΘΟΥΝΤΩ ΚΑ-
ΘΩC ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΤΕΡΟΝ, ΕΙ ΔΕ ΚΑ ΑΠΟΠΟΛΙΤΕΥΟΝΤΙ
[ΠΗΡΕΙC ΑΠΟ ΜΕΛ[Ι]-
ΤΑΕΩΝ, ΠΕΡΙ ΜΕΝ ΤΑC ΧΩΡΑC ΟΡΟΙC ΧΡΗCΘΩΝ ΤΟΙC
[ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙC ΚΑΙ Ε-
ΧΟΝΤΕC ΑΠΟΠΟΡΕΥΕCΘΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΑΝ ΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑ-
[ΝΕΙΑ CΥΝΑΠΟ-
ΤΙΝΟΝΤΩ ΟCΑ ΚΑ Α ΠΟΛΙCΟΦΕΙΙΑΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΠΙΒΑΛ-
[ΛΟΝ ΜΕΡΟC
20 ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΑ ΚΑΙ ΕΜΦΕΡΟΝΤΩ ΤΑ ΕΝ [Τ] ΟΥC [ΑΙ-
ΤΩΛΟΥC ΓΙΝΟΜΕ-
ΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΑΝ, ΑΠΟΔΟΝΤΩΝ ΔΕ ΟΙ ΠΗΡΕΙC
[ΤΑC ΔΑΚΑΤΑC
ΤΑC ΓΙΝΟΜΕΝΑC ΤΟΙC ΔΑΝΕΙCΤΑΪC: ΑC ΟΦΕΙΛΟΝΤΙ Ε-
ΤΕΩΝ ΤΡΙΩΝ Α-
ΝΑΒΟΛΑΝ ΛΑΒΟΝΤΕC ΕΠΙ ΤΡΙΑ ΟCΑ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΟΝ Ε-
ΛΑΜΒΑΝΟΝ Ο[Ι]
ΠΗΡΕΙC ΠΑΡ ΤΑC ΠΟΛΙΟC ΚΑΤ' ΕΝΙΛΥΤΟΝ ΤΟΙC ΤΕ ΑΡΧΟ-
ΝΤΟΙC ΑΡΓΥΡΙΟΥ
ΜΝΑC ΤΡΕΙC ΚΑΙ ΚΑΡΥΚΙ CΤΑΘΗΡΑC ΔΕΚΑ ΚΑΙ ΕΙC ΤΟ
ΕΛΛΙΟΝ ΤΟΙC ΝΕΑΝΙ-
ΟΙC CΤΑΘΗΡΑC ΔΕΚΑ ΚΑΙ ΕΙC ΤΑΝ ΘΥCΙΑΝ ΤΩΝ CΩΤΗΡΙΩΝ
CΤΑΘΗΡΑC ΠΕΝΤΕ
ΚΑΙ ΝΥΝ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΩ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΜΕΛΕCΘΩ Α ΠΟ-
ΛΙC ΤΩΝ ΜΕΛΙΤΑΙ-
ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΤΩΝ ΕΜ ΠΗΡΕΟΙC ΚΑΘΩC ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΤΕΡΟΝ
ΝΟΜΟΙC ΔΕ ΧΡΗC-
ΘΩΝ ΠΗΡΕΙC ΤΟΙC ΑΥΤΟΙC ΚΑΙ ΜΕΛΙΤΑΙΕΙC, ΤΑC ΔΕ ΕΝ
ΑΓΟΡΑΝΟΜΟΙC ΔΙΚΑC ΓΙΝΟΜ[Ε]-
ΝΑC ΠΗΡΕΟΙC ΠΟΤΙ ΠΗΡΕΙC ΚΑΤΑ, ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΝ ΔΙΚΑΖΟΝ-

ΤΩ ΕΝ ΠΗΡΕΟΙΣ ΟΙ [ΕΓ ΜΕ-
ΛΙΤΕΙΑΣ ΑΓΟΡΑΝΟΜΟΙ, ΑΝΑΓΡΑΦΗΤΩ ΔΕ ΤΑΥΤΑ ΕΝ ΣΤΑΛΑΣ
[ΕΝ ΤΑΙ ΜΕΛΙΤΕΙΑ]
ΚΑΙ ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΚΑΛΥΔΩΝΙ ΚΑΙ ΕΝ ΘΕΡΜΩΙ. ΜΑΡ-
[ΤΥΡΕΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ Α-
ΠΑΝ ΤΟ ΕΠΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΟΣ ΛΥΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣ (C) ΤΑΤΑΙ
[ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΟΡ; ΠΕΙ-]
ΘΟΛΛΑΟΣ ΣΠΑΤΤΙΟΣ, ΔΥΣΩΠΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΕΥΣ ΚΑΙ Ο ΓΡΑΜ-
[ΜΑΤΕΥΣ ΛΥ-
ΚΟΣ ΕΡΥΘΡΑΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΙΠΠΑΡΧΑΣ ΑΛΕΞΩΝ ΕΡΜΑΤΤΙΟΣ, ΠΑΝ
[ΤΑΛΕΩΝ ΠΕ-]
ΤΑΛΟΥ ΠΛΕΥΡΩΝΙΟΣ, ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΝΑΥΠΑ-
ΚΤΙΟΣ.
ΔΑΜΟΞΕΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΣ.

Μ ε τ ά φ ρ α σ η

"Οι δικαστές που εκλέχτηκαν από τους Αιτωλούς, ο Δωρίμαχος, ο Πολεμαίος, ο Αργείος από την Καλυδώνα (Αιτωλική πόλη) τους οποίους οι Αιτωλοί όρισαν μετά από κοινή συμφωνία για την επίλυση διαφοράς ανάμεσα στους Μελιταίους και τους Πηρέους. Να είναι από δω και στο εξής σύνορα της χώρας των Μελιταίων και Πηρέων τα ακόλουθα: Το σημείο όπου ο ποταμός Ακμέας χύνεται στον Ευρωπό και από τον Ακμέα στη πηγή του Γαλαίου, (νοητή γραμμή) και από τον Γαλαίο στην Κολώνα και από την Κολώνα στο Ερμαίο (ναός) και Ευρύνια και από τα Ευρύνια μέχρι την κορυφή, όπως κυλάνε τα νερά στον Ευρωπό απ' τον Ευρωπό στον Ελιπή, απ' τον Ελιπή στο σύνδενδρο (λιβάδι, βοσκότοπος) που οδηγεί στην Άμπελο, από την Άμπελο μέχρι την κορυφή του Υπάτου (κορυφογραμμή), απ' το Υπάτο στον Κερκινή, απ' τον Κερκινή στην Μύνη, απ' τη Μύνη στον Ευρωπό, εκεί όπου συμβάλλουν ο Σκαπεταίος (ποταμός) με τον Ευρωπό. Τη χώρα όμως τη δημόσια, δηλαδή τους Καράνδες και τη Φιλιαδώνα

να μη τις δώσουν πίσω οι Μελιταιείς και να θεωρηθούν ότι είναι Πατρικές (από πατρική κληρονομιά) ώστε να την έχουν από κοινού οι Πηρείς και οι Μελιταιείς και να την εκμισθώνουν όπως και από πριν εναλλάξ. Αν όμως οι Πηρείς σταματήσουν να συνεργάζονται πολιτικά με τους Μελιταιείς όσον αφορά βέβαια τη χώρα, θα εξακολουθήσουν να ισχύουν τα σύνορα που είχαν καθοριστεί προηγουμένως, να διατηρήσουν ένα βουλευτή από κοινού να εξοφλούν τα δάνεια, τα οποία οφείλει η πόλη κατά το ανάλογο μέρος του βουλευτή και να δώσουν και στους Αιτωλούς ότι αναλογεί στο βουλευτή. Να δώσουν πίσω οι Πηρείς όσα οφείλουν στους δανειστές δεκατα (= ποσοστό από το εισόδημα 1/10), τα οποία οφείλουν εδώ και τρία χρόνια, αφού πάρουν κι άλλη αναβολή τριών ετών. Όσα, λοιπόν, έπαιρναν και πριν οι Πηρείς από μέρος της πόλης κάθε χρόνο και για λογαριασμό των αρχόντων, δηλαδή τρεις μνας αργυρίου (= 20 δρχ.) και για το λάδι με το οποίο αλείφονταν οι νέοι δέκα στατήρες και για τη θυσία των Σωτηρίων πέντε στατήρες (= 10 δρχ.) και τώρα να παίρνουν και για τα υπόλοιπα να φροντίζει η πόλη των Μελιταίων για τα κοινά πράγματα των Πηρέων, όπως και πριν. Θα εφαρμόζονται όπως οι ίδιοι νόμοι τόσο στους Πηρείς, όσο και στους Μελιταιείς. Τις δίκες όμως που θα γίνονται για αγορονομικές διαφορές μεταξύ των Πηρέων θα εκδικάζουν οι αγορανόμοι από τη Μελιταία ανά 4-μηνο στη χώρα των Πηρέων. Ν' αναγράφουν όλα αυτά σε στήλες στη Μελίτεια στους Δελφούς, στην Καλυδώνα και στο Θέρμο. Μάρτυρες είναι όλο το Συνέδριο το οποίο υπάρχει επί Γραμματείας Λύκου και οι Προϊστάμενοι του Συνεδρίου [Πει]θόλαος ο Σπάτιος, ο Δύσωπος ο Απολλωνιάς, ο Γραμματέας Λύκος ο Ερυθραίος και ο Ίππαρχος Αλέξων Ερμάτιος, ο Πανταλέων Πεταλου Πλευρώνιος, ο Νικόστρατος ο γιός του Νικοστράτου από τη Ναύπακτο, ο Δαμόθενος ο γιός του Θεοδώρου ο Ηρακλειώτης"

ΕΠΗΜΕΙΩΣΗ : ΑΚΜΕΑΣ - ΜΕΛΙΤΑΙΑ

Μικρός ποταμός κοντά στα σύνορα της Μελιταίας και της Πηρέας, πόλεις της Αχαΐας Φθιώτιδας, ο οποίος δια μέσου του Ευρωπού ποταμού και από κει δια μέσου του Ενιπέα εκβάλλει στον Πηνειό δια μέσου αυτού του τελευταίου (σήμερα όμως Τσαρναλή - Νεοχωρίτικου). Αναφέρεται σ' επιγραφή της Μελιταίας η πλάκα η οποία χρησιμεύει σαν Αγία Τράπεζα της Εκκλησίας του μοναστηριού που βρίσκεται κοντά στη σημερινή Αβαρίτσα και ανήκει στα χρόνια λίγο πριν από τα 200π.Χ. "σαν ο Ακμέας εμβάλλει στον Ευρωπό". Αντίγραφο της επιγραφής αυτής βρέθηκε και στους Δελφούς. (Α.Σ.Αρβανιτόπουλος Ελευθερουδάκη Εγκ. Λεξ. τ.1, σελ. 632).

2. (αρθρ. επιγρ. 206) Στο Μουσείο Αλυρού βρίσκεται πλάκα που παλαιότερα ήταν στο σπίτι του Αθ. Καλαμάρα στην Αβαρίτσα, της οποίας το περιεχόμενο έχει τα εξής:

Ἦ(ΟΙ ΑΠΗΛΕ)ΥΘΕΡ(ΩΜΕΝΟΙ)
ΣΤΡΑΤΑΓΕΟΝΤΟΣ ΦΙΛΟ-
(ΤΟΥ)
ΚΡΑΤΕΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΛΑΪΔΑ
ΤΑΜΙΕΥΟΝΤΟΣ ΚΛΕΑΝΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΜΑΡΓΟΥ ΟΙ ΑΠΗΛΕΥΘΕΡΩ-
ΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΔΕΔΩΚΑΤΕΣ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕ-
ΝΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΙΣΙΑΣ ΤΑΡΟΥΣΙΝΑ ΑΠΟ ΚΛΕΑ-
ΝΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΕΛΑΟΥ ΤΟ ΓΙΝΟ-
ΜΕΝΟΝ ΣΤΑΙΤΗΡΑΣΙ ΙΕ΄. ΟΜΟΛΟΪΟΥ
ΣΩΚΡΑΤΑ ΒΙΘΥΟΣ ΑΠΟ ΦΡΥΝΙ-
ΧΟΥ ΤΟ[Υ] ΑΜΦΙΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΟΥΣ
ΤΑΣ ΣΙΜ[ΙΑ].
ΦΙΛΟΠΟΙΜΗΝ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ
ΑΠΟ (ΑΠΟ) ΑΜΥΝΑ
ΚΑССΑΝΔΡΟΣ ΕΙΡΑΝΙ-
ΩΝΟΣ ΑΠΟ ΑΓΑΣΙΔΑ-
ΜΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΡΑΤΕ-

ΟΣ ΣΤΑ[ΤΗΡΑC] Ι[Ε΄.]
CΤΡΑΤΩ ΑΝΤΙΓΕΝΕΟC
ΑΠΟ CΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΑ-
ΘΑΡΧΟΥ CΤΑ[ΤΗΡΑC] ΙΕ΄."

Μ ε τ ά φ ρ α σ η Ια

"Όταν ήταν Στρατηγός ο φιλοκράτης, ο γιός του Αρχελαΐδα, και Ταμίας ο Κλέαρχος, ο γιός του Σιμάργου, οι απελευθερωμένοι και αυτοί που έδωσαν πίσω όσα ορίζονται από το νόμο(= οφειλόμενα).

Η Ισιάς κόρη του Ταρουσίνα (ελευθερώθηκε) από τον Κλεάνικο, το γιο του Αρχέλαου, αφού κατέβαλε 15 στατήρες (=30 δρχ.) στη διάρκεια του μήνα Ομολοΐου.

Η Σωστράτα κόρη του Βίθους από τον Φρύνιχο το γιο του Αμφίμαχου και από την Αρχώ την κόρη του Σιμία.

Ο φιλοποίμην ο γιος του φιλοποίμενα ελευθερώθηκε από τον Αμυνά. Ο Κάσσανδρος ο γιος του Ειρανίωνα από τον Αγασίδαμο, το γιο του Πολυκράτους, αφού κατέβαλε 15 στατήρες (= 30 δρχ.).

Η Στρατώ η κόρη του Αντιγένους από τον Σύριο, το γιο του Αγαθάρχου,αφού κατέβαλε 15 στατήρες".

Ιβ

"CΤΡΑΤΑΓΕΟΝΤΟC ΕΥΡΗΔΑΜΑΝΤΟC
ΤΑΜΙΕΥΟΝΤΟC ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΥ ΤΟΥ
ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ
ΜΙΚΗΦΟΡΟC ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ ΟΠΟ ΑΙΩΝΟC
ΤΟ
ΤΟΥ ΘΕCΙCΑΛΟΥ, ΘΕΟ(Φ)ΑΜΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΟ-
[ΒΟΥΛΟ]Υ ΤΩΝ ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΥ, ΝΙΚΑΝΔΡΟ[C]

...ΚΟ.....ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΠΛ[ΟΥ]ΤΟΥ
 ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΕΝΕΟΣ ΘΥΪΟΥ ...ΣΤΑ[ΤΗΡΑΣ] ΙΕ
 ...ΑΤΟΣ ΦΙΛΑΧΑΙΟΥ ΑΠΕ-
 ΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣ ΑΠΟ ΔΗΜΑ[Α-]
 ΤΟΥ ΤΟΥ ΑΓΗΣΑΡΧΟΥ ΤΟ ΓΙ-
 ΝΟΜΕΝΟΝ ΤΑ ΠΟΛΕΙ ΣΤΑ-
 ΤΗΡΑΣ Δ(ΕΚΑ) Π[ΕΝΤΕ] ΤΡΑ[Γ]ΙΟΥ Α΄.
 ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΣ ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΑΠΟ
 ΘΕΟΦΑΜΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΟΒΟΥΛΟΥ ΤΩΝ
 ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΥ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΑΙ
 ΠΟΛΕΙ ΣΤΑ[ΤΗΡΑΣ] ΙΕ΄. ΒΟΥΤΡΑΓΙΟΥ.
 .....ΝΟΣ.....Ο ΚΡΑΤΕΟ[Σ.....]
 ΟΥ
 [...ΤΑ ΠΟ]ΛΕΙ ΣΤΑ(ΤΗΡΑΣ) ΙΕ΄. ....
 .....ΘΗΛΕΥΘΕΡ[ΩΘΕΙΣ -]
 Ο-ΤΟ-
 [- ΤΑ] ΠΟΛΕΙ-- "

Μ ε τ ά φ ρ α σ η Ιβ΄

"Όταν ήταν στρατηγός ο Ευρυδάμος και ταμίας ο
 Κλείταρχος ο γιός του Αρχίδαμου (απελευθερώθη-
 κε) ο Νικηφόρος ο γιος του Νίκανδρου από τον Ά-
 μωνα το γιο του Θεσσαλού, τον Θεόφιλο και Νι-
 κόβουλο τους γιους του Κλειτάρχου, το ίδιο ο
 Νίκανδρος ..... από το Αμβρόσιο κόρη του Με-
 νάνδρου κατά τη 3η του μήνα θυΐου (αφού κατέβα-
 λε) στατήρας 15:

Ο ..... από τον Δικαιόπλουτο το γιο
 του Αντιγένους κατά το μήνα θυΐο αφού έδωσε 15
 στατήρες.

Ο .....ατος ο γιος του φιλαχαίου απελευ-
 θερώθηκε από τον Δημάρατο το γιο του Αγησάρχου.

Το αργύριο που δόθηκε στην πόλη, 15 στατή-
ρες (δρχ. 30) κατά την πρώτη του μήνα Τραγίου.
Ο Ολυμπιδωρος ο γιος του Διοδώρου από θεόφα-
μο και Νικόβουλο, που ήταν παιδιά του Κλειτάρ-
χου. Το ποσό που καταβλήθηκε (χρηματικό) στην
πόλη, 15 στατήρες, κατά τη διάρκεια του μήνα
Βουτραγίου.

" - ΤΟΥ [Κ]ΑΛΛΙΤΕΛΟΥΣ Σ.....

-- Α ..... ΑΠΕ-
ΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣ ΥΠΟ ΓΕΝ--
ΕΟΣ....ΕΝ

---ΕΝΙ----

---ΤΟΥ Ε----

[ΤΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΑ] ΠΟ[ΛΕΙ ΣΤΑ(ΤΗΡΑΣ)ΙΕ΄]"

ΙΙΒ

"ΣΤΡΑΤΑΓΕΟΝΤΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙ-
ΔΑ, ΤΑΜΠΕΥΟΝΤΟΣ ΛΑΜΠΩ-
ΝΟΣ ΤΟΥ ΑΦΘΟΝΗΤΟΥ ΟΙ ΑΠΗ-
ΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΔΕΔΩΚΟ-
ΤΕΣ ΤΑΙ ΠΟΛΕΙ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕ[Ν]-
ΝΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΑΓΡΙΩΝΙΟΥ Α΄. ΟΝΑΣΙΣ ΣΚΟΠ[ΗΑ]
ΑΠΟ ΣΙΜΑΣ ΤΑΣ ΠΕΡΔΙΚΚΑ ΣΥΝ-
ΕΥΑΡΕΣΤΕΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΥΟΥ
ΑΥ]ΤΑΣ ΜΝΑΙΛΑΪΔΑ ΤΟΥ ΞΕΝΟ-
ΦΑΝΤΟΥ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΣΤΑ(ΦΗΡΑΣ) ΙΕ΄.
ΔΗΜΑΡΙΟΝ ΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΓΟΥΣ
ΤΑΣ ΑΓΙΟΥΣ ΚΑΙ ΟΝΟΣΙΜΟΥ ΤΟΥ
ΦΙΛΟΚΡΑΤΕΟΣ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ
ΤΑΙ ΠΟΛΕΙ ΣΤΑ(ΤΗΡΑΣ) ΙΕ΄.ΘΥΪΟΥ Α΄.
ΙΩΝ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΟΣ ΑΠΟ ΙΠ-
ΠΟΚΡΑΤΕΟΣ ΤΟΥ ΔΑΜΑΙ-

ΙΩ

ΝΕΤΟΥ ΤΟ ΓΙΝΟΓΜΕΝΟΝ ΤΑ
ΠΟΛΕΙ ΣΤΑ[ΤΗΡΑΣ] ΙΕ΄. ΘΥΪΟΥ Α΄.
ΝΟΜΙΟΣ ΑΠΟ ΑΦΘΟΝΗ-
ΤΟΥ ΤΟΥ ΑΙΣΑΙΝΑ ΤΟ ΓΙ-(Ν)
ΝΟΜΕΝΟΝ ΤΑΙ ΠΟΛΕΙ
ΣΤΑ[ΤΗΡΑΣ] ΙΕ΄.
ΩΣΙΚΡΑΤΕΙΑ ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΥ
-ΣΣ ΤΑΣ ΑΝΤΙΦΑΝ(ΕΟΣ-).
[-ΣΤΑΤΗΡ]ΑΣ ΙΕ΄ ΓΕΝ. [ΕΤΙΟΥ] Γ
--C CΩ--"

Μετὰ φραση ΙΙβ

"Όταν ήταν στρατηγός ο Ηρακλείδας και ταμίας ο Λάμπων ο γιος του Αφθονήτου, αυτοί που έχουν απελευθερωθεί και έχουν καταβάλει στην πόλη αυτά που ορίζονται από το Νόμο.

Στην αρχή του μήνα Αγριωνίο, η Ονοσίς κόρη του Σκόπα, που απελευθερώθηκε από τη Σιμα την κόρη του Περδίκκα, με τη συναίνεση και του γιου της Μνασιλαΐδα, γιου του Ξενοφάντη. Το τίμημα που καθορίστηκε 15 στατήρες (= 30 δρχ.).

Το Δηνάριο η κόρη του Δημά από την Αγώ κόρη του Άγιος και τον Ονάσιμο το γιο του φιλοκράτους Το ποσό που καθορίστηκε υπέρ της πόλης είναι 15 στατήρες, κατά την πρώτη του μήνα Θυΐου.

Ο΄Ιων ο γιος του Ιπποκράτη που απελευθερώθηκε από τον Ιπποκράτη το γιο του Δημαινέτου. Το έσοδο της πόλης 15 στατήρες κατά τη διάρκεια της πρώτης του μήνα Θυΐου, ο νόμιος απελευθερώθηκε από τον Αφθόνητο το γιο του Αισχία. Το έσοδο της πόλης ορίστηκε 15 στατήρες.

Η Σωσικράτεια η κόρη του Αγεστράτου ...."

Π α ρ α τ η ρ ή σ ε ι ς : Από τις πράξεις απελευθέρωσης δούλων που αναγράφονται σ' αυτήν την επιγραφή η γ' έγινε κατά τον τρίτο χρόνο του αυτοκράτορα Τιβέριου Κλαυδίου Καίσαρα το 43 μ.Χ. ενώ οι υπόλοιπες πριν απ' αυτό το χρόνο.

Οι στρατηγοί που αναφέρονται σ' αυτήν εδώ την επιγραφή είναι ο Εύστοπος (πραξη γ), Φιλοκράτης ο Αρχελαΐδας (πραξ. δ) Ευρυδάμας (πραξ. ε) Ηρακλείδας (πραξ. ζ) ενώ τα υπόλοιπα ονόματα είναι δυσανάγνωστα. Τα ονόματα των στρατηγών αναφέρονται και σ' άλλες επιγραφές ο δε Φιλοκράτης στην επιγραφή του χωριού Μπουχλάρ (κοντά στην Κραννώνα), (ίδε BULLETIN DE GORRES P. HELLEN σ. 396) ο δε Ευρυδάμας στην επιγραφή της Λαμίας (LE BAS No 1151). Άλλά και στο νόμισμα του Κοινού των Θεσσαλών απαντούν και οι δύο (GADNER; CATALOG OF GREEK WINS, THESSALY σελ. 3-4). Οι δε Ταμίεις είναι Λάμπων Μνασιλάου (πρ. α) Δίκαιος Τειμαρέτου (πρ. β) Κλέαρχος Τιμάργου (πρ. δ) Κλείταρχος Αρχιδάμα (πρ. ε) Λάμπων Αφρονήτου (πρ. ζ) ενώ τα ονόματα των υπολοίπων είναι δυσανάγνωστα.

Από τους μήνες και τις άλλες επιγραφές γνωστοί είναι οι εξής: Ομολώος (πρ. α και δ) Άφριος (πρ. γ), Θύϊος (πρ. ζ).

Τώρα αυτοί που έγιναν αρχικά γνωστοί απ' αυτήν την επιγραφή είναι ο Τράγιος και Βουτράγιος (πρ. ε) μήνες ποιμενικοί που παραβάλλονται προς τον Βουκάτιο από τους Δελφούς και τη Λαμία και τον Πυμαίο από τους Κωφούς (Όθρυς τεύχος Β' σελ 13). Με την επιφύλαξη αλλού να διαπραγματευθούμε πιο αναλυτικά για το ζήτημα του Θεσσαλικού μηνολογίου, σημειώνουμε ότι ο κ. Αθ. Ι. Σπυριδάκης, Ελληνοδιδάσκαλος, πιστεύει ότι οι μήνες αυτοί Τράγιος και Βουτράγιος ονομάστηκαν έτσι, γιατί στη διάρκειά τους γίνονταν γιορτές καθώς θυσίαζαν τράγους και βουτράγους, στους οποίους πρέπει να παραβάλλουμε τον Αττικό μήνα που ονομάστηκε Εκατομβαιώνας, σύμφωνα με τον Βαρίνο, "από του πλείστας εκατόμβας τω μηνί τούτω θύεσθαι" (Όθρυς τεύχος 5ο 1903 σελ. 15).

- α) "[-Τ[Η ΠΟΛ]ΕΙ -]
 - С ΤΟΥ ΠΡΟ ...ΟΥ, ΑΝ -
 ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣ ΥΠΟ ΠΟΛΕΜΩ[ΝΟΣ-]

_____
 ΠΟΛ _____
 _____
 ΣΚΟΥ _____

- β) ΤΑΜΠΕΥΟΝΤΟΣ ΛΑΜ-
 ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΜΝΑΣΙΑΛ-
 ΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ ΑΠΕ-
 ΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣ ΥΠΟ
 ΓΕ[Ν]ΝΙΠ[Η]ΟΥ ΤΟΥ ΜΕΝΕΜΑ-
 ΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΙΟΤΕΜΕΝΙ[ΑC]ΤΗΣ]
 ΚΡΙΤΩΝΟΣ ΕΔΩΚΕ ΤΗ Π-
 ΟΛΕΙ ΑΡΓΥΡΙΟΥ Δ(ΗΝΑΡΙΑ) ΚΒ' "ΟΤΡΑΤΗΓΟΥΝ-
 ΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΗΝΟΣ ΟΜΟΛΩΟΥ
 ΔΕΥΤΕΡΑ.

- γ) ΤΑΜΠΕΥΟΝΤΟΣ
 ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΤΕΙ-
 ΜΑΡΕΤΟΥ ΚΛΕΟ-
 ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝ-
 ΤΟΣ ΟΙ ΣΩΔΙΜΟΥ
 ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΕΝΟΥC
 ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΔ-
 ΩΚΑΝ ΤΗ ΠΟΛΕΙ
 ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΔΗ[ΝΑΡΙΑ] ΜΕ'.
 ΕΤΟΥC Γ'. ΤΙΒΕΡΙΟΥ
 ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΚΑΙCΑΡΟ-
 C ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ CΕ-
 ΒΑCΤΟΥ, ΤΟΥ ΚΑΙ Α'. ΚΑΙ Γ'.
 CΤΡΑΤΗΓΟΥΝΤΟC
 ΕΥΒΙΩΤΟΥ ΜΗΝΟC
 ΑΦΡΙΟΥ Ε'.

- δ) [ΤΑΜΠΕΥΟΝ] ΤΟ[C ΔΗΜΑΙΝΕ]ΤΟΥ ΤΟΥ ΚΟΥΤΥ[ΟC]
 _____ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΙ _____
 _____ ΤΟΥ _____

Μ ε τ ά φ ρ α σ η

- α) .....
- β) "Όταν ήταν ταμίας ο Λάμπων ο γιος του Μνασιλάου, ο Ευφρόσυνος που απελευθερώθηκε από τον Γένιππο, το γιο του Μενέμαχου και ο Αριστομένης από την κόρη του Κρίτωνα, έδωσαν στην πόλη 22 δηνάρια αργυρά. Όταν ήταν στρατηγός ο Δίκαιος κατά τη Δευτέρα του μήνα Ομολώου.
- γ) Όταν ήταν ταμίας ο Δίκαιος ο γιος του Τειμαρέτου, ο Κλεόπατρος και ο Διδόφαντος οι απελεύθεροι του Σωδήμου γιου του Σωδήμου γιου του Αντιγένους, έδωσαν στην πόλη 45 δηνάρια αργυρά, κατά το Γ' έτος της αυτοκρατορίας του Τιβέριου (43 μ.Χ.) Κλαυδίου Καίσαρα Γερμανικού Σεβαστού. Όταν ήταν Στρατηγός ο Ευβίωτος κατά την Ε' του μήνα Αφρίου.
- δ) Όταν ήταν ταμίας ο Δημαίνετος ο γιος του Κόττος ....."

Στην παρούσα επιγραφή 206 αναφέρονται στο I και II στρατηγοί Φιλοκράτης Αρχελαΐδα, Ευρυδάμας και Ηρακλείδας που τοποθετήθηκαν από τον ΚΡΟΟΓ το 49/48 π.Χ. περίπου. Με τον ίδιο τρόπο απαντούν οι στρατηγοί Ευβοίωτος και Δίκαιος, χρονολογούμενος ο μεν πρώτος απ' αυτό το κείμενο της επιγραφής το 43/44 μ.Χ. ο δε δεύτερος από το πρώτο κατά το προηγούμενο έτος.

3- (αριθ. επιγρ. 207). Άλλη πλάκα βρίσκεται κοντά στην Αβαρίτσα στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, την οποία πα-

Μ ε τ ά φ ρ α σ η

- α) .....
- β) "Όταν ήταν ταμίας ο Λάμπων ο γιος του Μνασιλάου, ο Ευφρόσυνος που απελευθερώθηκε από τον Γένιππο, το γιο του Μενέμαχου και ο Αριστομένης από την κόρη του Κρίτωνα, έδωσαν στην πόλη 22 δηνάρια αργυρά. Όταν ήταν στρατηγός ο Δίκαιος κατά τη Δευτέρα του μήνα Ομολώου.
- γ) Όταν ήταν ταμίας ο Δίκαιος ο γιος του Τειμαρέτου, ο Κλεόπατρος και ο Διδόφαντος οι απελεύθεροι του Σωδήμου γιου του Σωδήμου γιου του Αντιγένους, έδωσαν στην πόλη 45 δηνάρια αργυρά, κατά το Γ' έτος της αυτοκρατορίας του Τιβέριου (43 μ.Χ.) Κλαυδίου Καίσαρα Γερμανικού Σεβαστού. Όταν ήταν Στρατηγός ο Ευβίωτος κατά την Ε' του μήνα Αφρίου.
- δ) Όταν ήταν ταμίας ο Δημαίνετος ο γιος του Κόττος ....."

Στην παρούσα επιγραφή 206 αναφέρονται στο I και II στρατηγοί Φιλοκράτης Αρχελαΐδα, Ευρυδάμας και Ηρακλείδας που τοποθετήθηκαν από τον ΚΡΟΟΓ το 49/48 π.Χ. περίπου. Με τον ίδιο τρόπο απαντούν οι στρατηγοί Ευβοίωτος και Δίκαιος, χρονολογούμενος ο μεν πρώτος απ' αυτό το κείμενο της επιγραφής το 43/44 μ.Χ. ο δε δεύτερος από το πρώτο κατά το προηγούμενο έτος.

3- (αριθ. επιγρ. 207). Άλλη πλάκα βρίσκεται κοντά στην Αβαρίτσα στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, την οποία πα-

F) ΣΤΡΑΤΗΓΟΥΝΤΟΣ ...ΙΟΥ ΤΟΥ....Α...
ΟΥ, ΤΑΜΙΕΥΟΝΤΟΣ ΠΡΟΜΑΧΟΥ{ΤΟΥ...ΦΙ{Υ}ΣΕΙ}
ΔΕ ΑΠΟΛΩΝΙΔΟΥ ΟΙ ΑΠ{ΕΛ}ΕΥΘΕ{Ρ}ΩΜΕΝΟΙ {ΚΑΙ}
ΔΕΔΩΚΟΤΕΣ ΤΗ ΠΟΛΕΙ ΤΟ{ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΕΚ} ΤΟΥ ΝΟ-
ΜΟΥ ΩΣΙΠΟΛΙΣ ΑΜΥΝΤΑ ΑΠΟ :...ΤΟΥ ΑΓΑΣΙ
ΔΑΜΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΘΕΟ.....ΙΠ....Υ ΚΑΙ ΑΓΑΣΙ-
ΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΚΤΑΙ{ΡΟΥ}. ΜΕΓΑΛΟ____
ΝΙΚ{Η} ΣΩΤΗΡΙΧΟΥ ΚΑΙ ΦΟΛΑ{C- }
ΑΠΟ ΔΑΜΩΝΟΣ ΤΟΥ ____
ΙΝΙΑΣ ΑΠΟ .....ΤΟΥ ΛΕΟΝ.....

G) ΔΙΚΑΙΑΧΟΣ ΑΠΟ ΓΟΡΓΟΥ ΤΟΥ ΛΙΣΙΠΟΝΟΥ {Α}
ΠΟΛΩΝΙΔΑΟΥ ΤΟΥ
ΓΟΡΓΟ{Υ} ΞΕΝΟΚΡΙΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΘΑΛΟΥΣ...ΘΕΜΙΤΟΣ
ΑΠΟΛ-
ΛΩΝΙ{Δ}ΟΥ ΑΠΟ .....ΕΔ{ΩΚΑΝ ΤΗ ΠΟΛΕΙ-}
1) Ι.....ΙΠ.....Ο.....
....ΟΙ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡ{ΩΜΕΝΟΙ.....}
....ΟΥ ΤΟΥ ΛΙΣΙΜΑΧΟΥ.....
Δ{ΗΝΑΡΙΑ} ΚΒ' ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟ{ΜΟΝ}
κ) ____ΤΟΥ {__Α}ΠΟ --ΝΙΔΑ
{__ΑΠΕΛΕΥΘ}ΕΡΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΔΕΔΩΚΟ{ΤΕΣ}
_____
_____
____ΟC - Τ{ΟΥ} ΛΙCΧΙΝΑ
____ΦΥCΞΕΙ {ΔΕ} _ΟΛΕΟΝ{ΤΟC_}
_____
{-ΑΠΕΛ}ΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣΑΙ
{ΚΑΙ ΔΕ}ΔΩΚΟΤΕC ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕ-
ΜΕΝΟΝ ΤΗΙ ΠΟΛΕΙ
__Α - ΟΥ -
-I Ε{Ρ}' . ΑCΤΟ ....Α....C...M
{-Κ}ΛΕ{Ι}ΤΑΡΧΟΥ {ΕΔΩΚΑΝ - ΤΟ ΓΙΝΟ}ΜΕΝΟΝ
ΤΑΙ ΠΟ-
{ΛΕΙ-}ΤΙ.....Ο...Ε-Ν-
λ) ΑΔΑ.ΒΙΟ{Τ}ΟC Α{Π'}ΑΜΥΝΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΕΥΗΘΙ[Α] Α[Π]Ο [..ΧΟΥ]
ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΛΕΟΥΣ ΤΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΡΑΙ
ΠΟΛΕΙ ΣΤΑ(ΤΗΡΑΣ) ΙΕ΄.

4. (αριθ. επιγρ. 208). Στην ανατολική γωνία των παλαιών
τειχών τέσσερις ώρες από το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας,
επιβάλλεται πλάκα την οποία παρουσιάζουμε και η οποία ανά-
γεται στις αρχές του 8ου π.χ. αιώνα.

"ΑΜΥΝΑΝΔΡΟΣ	"ΑΜΥΝΑΝΔΡΟΣ
ΜΑΧΑΕΙΟΣΤΑ	ΜΑΧΑΕΙΟΣ ΤΑ
ΠΟΛΕΙΕΔΩΚΕΕ	ΠΟΛΕΙ ΕΔΩΚΕ Ε
ΝΤΑΝΠΥΛΑΝΚ	Ν ΤΑΝ ΠΥΛΑΝ Κ
ΑΙΕΝΤΑΤΕΙΧ	ΑΙ ΕΝ ΤΑ ΤΕΙΧ-
ΗΑΡΓΥΡΙΟΥΤ	Η ΑΡΓΥΡΙΟΥ Τ-
ΑΛΑΝΤΑΔΕΚΑ	ΑΛΑΝΤΑ ΔΕΚΑ"

Μ ε τ ά φ ρ α σ η

Ο Αμύνανδρος ο γιος του Μαχάειου έδωσε στην πόλη για
την επισκευή των τειχών και της πύλης δέκα τάλαντα αργυ-
ρίου (60.000 Αττικές δραχμές) .

5.- (αριθ. επιγρ. 209), Ο USSING αναφέρει ότι στη Μελι-
ταία υπάρχει επιτάφιος επιγραφή πάνω στο μνήμα του Αλιμά-
χου που καταγόταν από τη Συκιώνα και η οποία δε βρέθηκε.

"ΑΛΚΙΜΑ ΟΥ	"ΑΛΚΙΜΑΧΟΥ
ΕΚΥΩΝΑΘΕΝ"	(C)ΕΚΥΩΝΑΘΕΝ"

6.- (αριθ. επιγρ.210) Στην πόρτα του μοναστηριού της
Αγίας Τριάδας βρίσκεται, πάνω απ' αυτήν, μαρμάρινη επιτά-
φιος επιγραφή, που έχει το εξής:

"ΜΕΛΙΤΑ - ΔΑΜΟΦΕΙΔΗΣ"

7,- (αριθ. επιγρ. 211) Ο ΜΟΝΣΕΑΥΧ αναφέρει ότι στην Α-
βαρίτσα υπάρχει επιτάφιος επιγραφή η οποία δε βρέθηκε και
έχει τα εξής:

"ΤΡΑΤΙΗΠΟ
ΝΙΚΟΝΙΔΟΥ"

"[C]ΤΡΑΤΙΗΠΟ[C]
ΝΙΚΟΝΙΔΟΥ"

8.- (αριθ. επιγρ. 212) Και άλλη μαρμάρινη πλάκα βρίσκε-
ται στην πόρτα του μοναστηριού Αγία Τριάδα (λείπει).

VACAT

"NOC

VACAT"

Βρέθηκαν και οι εξής Α) Στο Κοινοτικό γραφείο:

[E]ΝΙΑΣΑΣΤΟΔΝ

ΤΥΡΙΤΑΣ

[´]ΣΑΙΣΧΙΝΑΣΑΦΘΟΝΗ[Τ]

ΑΥΤΟΣΘΕΝΗΣΙΕΡΩΝΟΣ

Β) Στο Δημοτικό Σχολείο:

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΥ

Βρέθηκαν επίσης και οι επιγραφές:

Ε Π Ι Γ Ρ Α Φ Α Ι

Γ´

Ν.....ΣΤΡΑΤΟΥ

ΟΡΑΣΥΜΑΧΟΣ

ΤΙΜΑΙΟΣ

ΟΙ ΠΟΛΥΚΛΕΙΤΟΥ

ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΣΑΝΤΕΣ

Α Ε Υ

Νικοστράτου

Ορασύμαχος

Τίμαιος

Οι Πολυκλείτου

Αγορανομίσαντες

Ανακαλύφθηκε από τον Χ.Κουτσοόκο στην οικία Ευαγ.
Γκαραγκούνη

ΜΕΝΕ ΧΑΡΜΑ ΑΝΤΙΒΟΛΩ Α/Σ ΚΥΒΑ

Λημοσίευτη ταφόπλακα που ανακαλύφθηκε από τον Κων. Τζουβάρια στα "Μάρμαρα". Βρίσκεται στο Νεκροταφείο Φιλιαλώνος (Χιλιαδού).

Το Χά ρ μ α αντικείμενο χαράς ή χαιρεκακίας (γενικά) χαρά, ευχαρίστηση. Χά ρ μ α, χαρά (για νίκη), λήξη του πολέμου (κατ' επέκταση) μάχη.

9.- Στο συμπλήρωμα των Ελληνικών Επιγραφών στον τόμο III αριθμός επιγραφής 466 "για τη Μελιταία" οι Μελιταιείς επαινούν τον Καρακάλλα και την Ιουλία Δόμνα κατά το έτος 211 - 217 μ.Χ.

Στο μοναστήρι της Μελιταίας (Αγ. Τριάδα) την Ιερή Τραπέζα από ασβεστολιθική πέτρα, υποστηρίζει η βάση με την επιγραφή I.G. 1X2, 205. Η ίδια έχει την επιγραφή, την οποία α δημοσίευσε στο BULL CORR, HELL, XLVIII, 1924 σ. 367 αριθμ. 3 ο DAUX και ΔΕ LA COSTEMESSELIERE.

α) " Η πόλη των Σεβαστήων Μελιταίων (έστησε πάνω στο βάθρο) τον αυτοκράτορα Μάρκο Αυρήλιο Αντώνινο, πολύ μεγάλο αρχιερέα, μετά από δοθέντα χρησμό.

β) Η πόλη των Σεβαστήων Μελιταίων (έστησε πάνω στο βάθρο) τη θεα Σεβαστή Ιουλία Δόμνα".

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ : Ιωάννα Κ.Κουμπούρα
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΜΟΝΤΑΖ : Κων/νος Ι.Κουμπούρας
ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΙΣΗ : Παναγιώτα Κουράκου
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ : Γιώργος Πασπαλιάρης
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ : Δημήτρης Μήλιος

Πειραιάς 1988